

Cvetanka Elenkova

MOJE PROLEĆE /Kontrast prema Vapcarovu/

Crno je moje proleće
 Krugovi pred očima
 nakon što sam
 dugo gledala u sunce
 crne su kose tvoje, telo tvoje –
 prva postojanost sunca
 nad saksijama za cveće.
 Opekla sam se
 kapljice ulja na mojim rukama
 falus tvoj
 mrlja od opekotine
 koja sporo prolazi
 Crno je moje proleće, tvoje oči
 dve jame
 gde muslimani zakopavaju svoje mrtvace
 raspovijanje ras povijanje
 ponor, pokrov i potišteno
 izglučani su tvoji obrazi
 ispisani
 od etiopljanki
 prsti kao lešnici pod kamenom
 klize
 u pokušaju da ih raspetljam
 Telo tvoje, celo je u soli
 i mudrost u mudrosti
 zaspale zveri
 Mudrost je poput mišića
 kažem
 toliko su zasićeni i rastegljivi...

Crno je moje proleće
 trešnje crnice
 deca ih gaze uhvaćena u kolo
 Bicikl se vrti
 Vakuumom

Mama otpuša sudoperu
Morz na mom srcu
 /ne mraz/
prvi telegram za rođendan
Crno je moje proleće
 crno je
Bog vegetacije

KAO KRPELJI

Svaki dan mačka mi donosi krpelje. Obično na nogama ili na najosetljivijim mestima gde prolaze sve arterije. Seme maka, krpelji, crni i mali, ako se napiju, cvetaju.

Videla sam dva na Finikovoj palmi na Rodosu i na jednom kamenu u Delfima. A okolo kapljice krvi, a okolo cele bare. U tragovima od gnječenja. Podižem glavu uvis. Nekoliko ugrušaka krvi se crne – masline. Ko kaže, da kada volimo, ne treba drugi da nas hrani? Kao majka dete.

VASIONA JE ŠEMA

Kada uđeš na kolovoz, požuri. Nemoj da se zaustavljaš na svakoj stanici. Budi kao ekspres, kao klizaljke na vodi, ali ne na početku i ne pri kraju. Brzina treba da bude premerena. Tome služe tuneli, pokrivene klizaljke. Da ne izletiš. Osim ptica, da lete još mogu samo avioni i klovnovi. Ne oni koji podižu automobile, već oni koji se spuštaju s plafona do poda naših soba. Sami prelaze svoje kolovoze nevidljivi pritom. Zato pričamo o letenju. Čak i ptice imaju svoj put. Kosmos je šema.

VREME

Vreme se puni rečima, kap po kap, poput zapušenog umivaonika. Vreme takođe ima otvor za prelivanje. Dvoje – troje koji nisu izdržali, otišli su. Nekolicina je ostala da meri vreme. Jedni su se vrteli oko stolova, dodavali su beleške, drugi su se domunđavali, devojke su pravile vetar suknjama pošto nisu imale kecelje kao njihove babe. Neki su udubljeno slušali hvatajući beleške, reklo bi se predstoji im ispit. A u učionici sparina. Kap po kap slivahu se sa čela.

IMA ŽIVOTA U SMRTI II

Kao što u jesen opada lišće, neko seče drveće, ređa ga uz stenu, neko pali vatru i pridržava badnjak, kasnije čisti pepeo – nekoliko ugljena samo, u kojima se peku krompiri; tako kao što reka vuče drvesinu – od onih, prelivajući slučajno korito izbacujući je preko kamenja, kao što je lišće u proleće različito od jesenjeg sa – sasvim suvim-suvim, lomljivim noktima koji grebu, kao mošti sveštenika iz Trakijskog rata u muzeju – krečnjak u dečjem kovčegu; smrt takođe umire.

KADA GOVORE ČINJENICE I BOGOVI ĆUTE

Čak i da bogovi ćute, ja ću opet da ti verujem. Kao repica koja je pokrila ravnice u središtu Evrope. Koju niko ne vidi, osim zemljoradnika niko nije ni čuo za nju. Ali iz aviona, na primer, jednim okom, svu je obuhvataš. Čak i da bogovi ćute ja ću opet da ti verujem kao ulje koje se dobija od iste te repice – ni suncokretovo, ni maslinovo, ni biljno, ni palmino. Čak i da ga nisam probala na nju ću da zaličim. Njen žuti cvet – niti zlato, niti bolest. Toliko mali, ali sa visine tako zasićen.

MALAKSALOST TI ŽELIM

Plavetnilo malaksalih oblaka ti želim, ispadao se, na rakiji – odležalaj, na pužu – slučajno zgaženom, koji se pazeći lagano – lagano spušta po zaklonu strme piste, veš – na konopcu, odavno osušen, ruke – sa pegama starice; plavetnilo malaksalih oblaka ti želim, oklembesio se nad mojom glavom dok čekam, na nekom semaforu na crveno i duva topao vetar, koji nosi lišće – veštački sneg, poslednji prolećni, i sedimo u kratkim rukavima u kafićima, malaksalost ti želim, jetru razrezanu.

SAHRANA STIHOVA

Kao iznenadni razarajući vetar dolaze stihovi, kao udaljena munja na nebu, ali koja je dodirnula zemlju. I uvek jedna sezona koja ih lovi. Vihor lišća, kratak spoj sa mokrom travom. Kasnije prepoznaješ da su bili po počišćenom dvorištu, po zgužvanim detelinama, po mirisu smrdulje. Možeš nekada čak i tragove da im pratiš – po dvema crnim gumama,

ostavljenim na asfaltu usled iznenadnog kočenja, po dva kolotruga od taljiga, na crnom putu.

I red od ljudi na kraju. I stihovi imaju svoje sahrane.

LEGENDA O NARCISU

Svako veče ju je čekao na prozoru. Ali samo je sebe video i uvek je odlazio. Dok jednog dana nije rešio da je dočeka i prestade da čeka. Dok je bio nagnut nad vodom, pustio se i zaplivaio. Ne nalik ljudima, sa glavom odozgo, nego kao riba. U početku se pokazao jedanput, dvaput, delfin ili kit, da uzme vazduh, i zatim potonu zauvek. Sa večno otvorenim očima u unutrašnjosti ogledala. Ostali su nastavili da uče o evoluciji – kako su vodozemci postepeno izašli na suvo. Ostali su nastavili da tumače legendu o Narcisu.

(S bugarskog prevela **Maja Ristić**)

Cvetanka Elenkova rođena je 1968. godine u Sofiji. Jedna od osnivača prvog bugarskog privatnog književnog časopisa *Ah, Marija*. Glavni urednik kulturnog dvomesečnika *Evropa 2001* i urednik grčkog časopisa za književnost *Helios*. Autor tri knjige poezije: *Kladite na legiona*, 1995; *Amfipolis na devetje ptja*, 1999. i *Sedmijat žest*, 2005. Prevodi sa grčkog i engleskog. Prevođena na mnoge jezike. Član je Međunarodnog saveta pisaca i prevodilaca sa ostrva Rodos u Grčkoj.